

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای
بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۰۵ | ۱ خرداد ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار	اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری	دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رئیس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت	کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره	کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوماً انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه چهاردهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

- ادغام «غیر الزام‌آور» بانک ظفار با بانک اهلی عمان
- سه خبر از عرضه اولیه سهام در بورس عربستان
- پیش‌بینی رشد صنعت هواپیمایی خاورمیانه در تابستان
- بازار داغ استارت‌آپ در منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا (MENA)

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

در هفته گذشته نیمی از بورس‌های عربی منفی و نیم دیگر مثبت بودند، اما روند حرکت شاخص بورس‌های بزرگ قرمز رنگ بود. شاخص بورس مصر با بیش از سه درصد افت بدترین عملکرد را داشت. شاخص بورس کویت بیش از دو، ابوظبی بیش از یک و سه بورس قطر، عربستان و دوبی کمتر از یک درصد کاهش داشتند. از سوی دیگر، به جز شاخص بورس لبنان که بیش از دو درصد بالا رفت و بهترین عملکرد را داشت، رشد شاخص این ۵ بورس هم کمتر از یک درصد بود: عراق، اردن، عمان، بحرین و فلسطین.

وضعیت متلاطم بهای جهانی انرژی و احتیاط سرمایه‌گذاران، باعث شد بازار کشورهای عمده صادرکننده انرژی منطقه یعنی عربستان، کویت، امارات، قطر و مصر روندی کاهشی در پیش گیرند، اما سایر بورس‌های کوچک منطقه روندی مثبت، ولو اندک، داشته باشند. شاخص بورس عمان بعد از سه هفته کاهش، این هفته بالا رفت.

رتبه	کشور	شاخص	13 April 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,490.19	0.52	-3.65
۲	امارات متحده عربی	DFM General	3,555.50	-0.37	7.66
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,627.11	-1.62	-7.55
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,943.05	0.34	0.77
۵	عراق	ISX Main 60	650.25	0.79	10.18
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	11,344.40	-0.42	7.71
۷	عمان	MSM 30	4,696.61	0.64	-3.52
۸	فلسطین	Al-Quds	653.97	0.09	3.35
۹	قطر	QE General	10,643.94	-0.91	-4.50

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● ادغام «غیر الزام آور» بانک ظفار با بانک اهلی عمان

«بانک ظفار» ارائه پیشنهاد تجدید نظر شده ادغام غیر الزام آور را به «بانک اهلی» ارائه کرد و تأکید کرد که هم افزایی های ایجاد شده در این ادغام، مزایای قابل توجهی را برای سهامداران هر دو مؤسسه به همراه خواهد داشت.

پیشنهاد جدید، همه سهامداران بانک اهلی را شامل می شود و به آنها این اختیار را می دهد تا حداکثر ۲۵ درصد سهام خود را به صورت نقد، و الباقی را به شکل تخصیص سهام جدید اهلی بانک دریافت کنند. با این حال، سهامدارانی که طبق شرع، به عنوان سهامداران حقوقی یا شرکت های تابعه آنها طبقه بندی می شوند، به دلیل محدودیت های قانونی حاکم بر مشارکت آنها با بانک های متعارف، کل مبلغ را به صورت نقدی دریافت خواهند کرد.

گفتنی است تأیید نهایی این ادغام، علاوه بر اخذ تأییدیه های لازم هیأت مدیره و سهامداران دو بانک یاد شده، به تأیید نهاد ناظر نیز نیاز دارد.

● سه خبر از عرضه اولیه سهام در بورس عربستان

به گزارش بلومبرگ، دولت پادشاهی عربستان سعودی قصد دارد بخشی از سهام شرکت «آرامکو»، غول انرژی جهان را عرضه کند. در صورت شرایط مساعد بازار، این عرضه در سال جاری انجام خواهد شد. حتی عرضه یک درصد از سهام این شرکت، بیش از ۲۰ میلیارد دلار را نصیب دولت این کشور خواهد کرد. دولت سعودی مستقیماً ۹۰ درصد سهام این شرکت را در اختیار داشته و ۸ درصد نیز

¹ Non-binding merger

متعلق به «صندوق سرمایه‌گذاری دولتی سعودی» می‌باشد. ارزش جاری این شرکت – بزرگ‌ترین شرکت انرژی دنیا – حدود ۲/۱ تریلیون دلار تخمین زده می‌شود.

همچنین «شرکت آسیاب فرست»^۲ از IPO خود در سال جاری و در بازار اولیه بورس عربستان (تداول) خبر داد. قرار است تعداد ۱۶,۵۰۰,۰۰۰ سهام این شرکت معادل ۳۰ درصد سرمایه شرکت عرضه شود. هنوز قیمت آن مشخص نشده است.

نهایتاً اینکه شرکت «کارخانجات داروسازی مجموع» قیمت عرضه اولیه سهام خود در بورس را مشخص کرد. قرار است ۲۱ میلیون سهم این شرکت معادل ۳۰ درصد سرمایه شرکت به قیمت ۵۶ تا ۶۰ ریال سعودی عرضه شده و از این رو حدود ۱/۲۶ میلیون ریال سعودی (۳۳۶ میلیون دلار) جذب این شرکت شود.

گفتنی است از ابتدای سال جاری میلادی تا کنون تنها حدود ۷۲ میلیون دلار از محل IPO جذب این بازار شده، در حالی که این میزان در مدت مشابه سال قبل برابر با ۴ میلیارد دلار بود، این ارقام از کاهش جذابیت این بازار حکایت دارد.

● پیش‌بینی رشد صنعت هواپیمایی خاورمیانه در تابستان

به گزارش «انجمن بین‌المللی حمل و نقل هوایی (یاتا)»^۳، با افزایش ۴۳ درصدی رزرواسیون بلیت هواپیما در حد فاصل ماه مه تا سپتامبر در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، انتظار می‌رود منطقه خاورمیانه شاهد رشد صنعت هوانوردی در تابستان امسال باشد. یاتا این موضوع را «افزایش سطح اطمینان مسافران» عنوان کرده است.

البته منطقه آسیا-پاسیفیک با ثبت افزایش ۱۳۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، در صدر منطقه مورد علاقه گردشگران قرار دارد. بعد از منطقه خاورمیانه نیز اروپا ۴۰، آفریقا ۳۶/۵، آمریکای لاتین ۲۱/۵ و آمریکای شمالی ۱۱ درصد رشد مسافران هوایی را شاهد بودند.

^۲ First Milling Company

^۳ International Air Transport Association (IATA)

● بازار داغ استارت‌آپ در منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا (MENA)

در سال ۲۰۲۲ تعداد ۷۹۵ استارت‌آپ در منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا ۳/۹۴ میلیارد دلار کسب کردند. این ارقام در مقایسه با سال ماقبل به ترتیب ۲۲ و ۲۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

کشور امارات متحده عربی از تعداد ۲۵۰ استارت‌آپ با جذب ۱/۸۵ میلیارد دلار (۵ درصد افزایش در ارزش) در صدر قرار دارد. عربستان سعودی نیز از تعداد ۱۵۳ استارت‌آپ، ۹۰۷ میلیون دلار جذب کرده است (۴۰ درصد افزایش در ارزش). مصر هم تعداد ۱۸۰ استارت‌آپ (دومین میزان در منطقه) و جذب ۷۳۶ میلیون دلار (۷۰ درصد افزایش در ارزش) در رتبه بعدی قرار دارد.

سایر کشورهایی که افزایش تعداد استارت‌آپ و سرمایه را شاهد بودند به ترتیب عبارتند از: الجزایر، بحرین، فلسطین، عمان، عراق، قطر، یمن، سودان و تونس. اما از سوی دیگر کشورهای کویت، لبنان و مراکش، کاهش تعداد و جذب را شاهد بودند. کشور اردن هاشمی نیز با کاهش ۷۶ درصدی جذب سرمایه استارت‌آپ بدترین وضعیت را داشته است.

از نظر بخش نیز، «فین‌تک» با جذب ۱/۱ میلیارد دلار سرمایه، کماکان محبوب‌ترین بخش به شمار می‌رود. سایر زیربخش‌های محبوب عبارت بودند از: نئو بانک‌ها^۴، صندوق‌های جسورانه، بانکداری باز^۵، و وام‌دهی شخصی و شرکتی.

^۴ Neobanks

^۵ Open banking